

Webbdirektivet

Om nya krav och hur man går tillväga
för att skapa tillgängliga dokument

Tillgängliga dokument – vad händer nu?

- För vem ska PDF-dokumenterna vara tillgängliga?
- Vilka krav ställer webbdirektivet för dokument?
- Vad gör ett dokument tillgängligt?
- Hur vet man om existerande PDF-dokument behöver göras om?
- Tips på hur kan ni arbeta med dokument i er organisation.

Om ETU – tillgänglig information och kommunikation

- Ger stöd och rådgivning
  - Framtagning och genomförande av policys och handlingsplaner
  - Kravställning
- Expertgranskningar
- Analyserar utifrån standarder för tillgänglighet
- Testar med användare
- Utbildar
- Tillgängliga dokument - Word, PDF och EPUB3

Om webbdirektivet

- Vad är det?
- Vilka krav ställer webbdirektivet?

Webbdirektivet

Direktiv 2016/2102 Om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer

- Godkändes 26 oktober 2016
- Ny lag - 23 september 2018

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-38-2016-INIT/en/pdf>

Remiss

- Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet
- Förslag på lag: "Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service"
- Föreskrifter om lagen - myndigheten för digital förvaltning

Tillsynsmyndighet

- Ansvarar för
  - Utbilda och sprida information om webbtillgänglighet
  - Övervakning, rapportering och uppföljning
  - Utfärda förelägganden om rättelse när inte lagens krav uppfylls
- I artikel 8 - Medlemsstaterna ska:
  - Övervaka att offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer uppfyller tillgänglighetskraven
  - Regelbundet rapportera resultatet av övervakningen till Europeiska kommissionen.

Vilka krav ställer webbdirektivet på er?

- Uppfylla tillgänglighetskrav på webbar, appar, dokument som distribueras
- Erbjud en kommentarsfunktion på webb
  - Användare ska kunna kommentera brister
  - Få återkoppling på åtgärder
  - Begära ut tillgängligt innehåll
- Göra tillgänglighetsutlåtande
  - Redovisa vad som inte är tillgängligt, varför, vad är alternativ
  - Länk till kommentarsförfarande
  - Länk till tillsynsmyndighet

Vilka omfattas av lagen?

- Offentlig sektor
- Sammanslutningar
- Offentligt styrda organ - vissa statliga och de flesta kommunala företag
- Privata aktörer med offentlig finansiering

Undantag

Innehåll exempel:

- Arkiverat material
- Dokument (skapat innan 23 sep 2018, om sådant innehåll inte behövs för att genomföra de aktiva administrativa förfaranden)
- Användarproducerat innehåll

Oproportionell börda

- Storlek
- Art
- Kostnader och fördelar
- Tid

När börjar lagen gälla?

- 23 september 2018 - Ny lag
- 23 september 2019 - Nya webbplatser
- 23 september 2020 - Befintliga webbplatser,
"tredje parts delar"
- 23 juni 2021 - Appar

Befintliga icke-publika – vid omfattande översyn
webbplatser
exempel intranät

Vilka är
tillgänglighets
kraven?

Webbdirektivet

HEN standard

EN 301 549

Kap 9 - Webb

Kap 10 - Icke-webb dokument

WCAG 2.1

WCAG 2.0

WCAG 2.0 - Struktur

- Principer (4)
- Riktlinjer (12)
- Till varje riktlinje finns mätbara framgångskriterier (totalt 38)
- Varje framgångskriterier har en prioriteringsnivå
  - Nivå A (25) Utvecklare **måste** följa denna riktpunkt
  - Nivå AA (13) Utvecklare **bör** följa denna riktpunkt
  - Nivå AAA (23) Utvecklare **kan** följa denna riktpunkt
- Varje riktlinje och framgångskriterium har tekniker.

1 Möjlig att uppfatta

Information och komponenter i ett användargränssnitt måste presenteras för användare på sätt som de kan uppfatta.

- 1.1 Textalternativ - tillhandahåll alternativ i form av text till all icke-textbaserad information så att det kan konverteras till format som användarna behöver, till exempel stor stil, punktskrift, tal, symboler eller enklare språk.
- 1.2 Alternativ till tidsberoende media.
- 1.3 Anpassningsbart - skapa innehåll som kan presenteras på olika sätt utan att information eller struktur går förlorad.
- 1.4 Urskiljbart - gör det enklare för användare att se och höra innehåll, bland annat genom att skilja förgrund från bakgrund.

Exempel - Framgångskriterium 1.1.1

Allt innehåll som inte är text, som presenteras för användaren har ett textalternativ med samma syfte, utom i de situationer som anges nedan. (Nivå A)

Tekniker

→ Dekorativt?
Klickbart?
Informationsbärande?

2 Hanterbar

Komponenter i ett användargränssnitt och navigering måste vara hanterbara.

3 Begriplig

Information och hantering av användargränssnitt måste vara begripligt.

4 Robust

Innehåll måste vara robust nog för att kunna tolkas på ett pålitligt sätt av ett brett spektrum av olika användarprogram, inklusive hjälpmedel

Vad gör ett dokument
tillgängligt?

Krav på PDF

Liknar WCAG för webb
- anpassat för icke-webb

Inte aktuellt för dokument:

- Hoppa över grupperat innehåll
- Flera olika sätt
- Konsekvent navigering

PDF tekniker (WCAG 2.0)

- 23 tekniker <http://www.w3.org/TR/2014/NOTE-WCAG20-TECHS-20140408/pdf.html>

Exempel på ett tillgängligt dokument

- Dokumentet ska vara i textformat
- Huvudsakligt språk ska vara angivet
- Titel ska ange vad dokumentet handlar om samt visas överst i dokumentfönstret
- Tabbordning ska vara korrekt
- Läsordning ska följa den visuella presentationen
- Bokmärken ska läggas till om det underlättar navigering
- Kontraster ska vara tillräckliga

● Rubriker

- H-taggar används för att identifiera rubriker
- H-taggar är i rätt strukturell ordning
- Rubriktexter är beskrivande

● Bilder

- Dekorativa bilder ska vara uppmärkta som bakgrund
- Textbeskrivning för bilder som bär information

● Länkar

- Länkar är uppmärkta med Link-tag
- Länktextern beskriver var länken leder

Dokumentet ska klara manuella och automatiska tester

Beställning av bedömning starta eget och stöd till start av näringsverksamhet (SEB)

Arbetsförmedlingen

Namn på kontor	Kostnadsställe
Namn, handläggare	Telefonnummer, handläggare
E-post, handläggare	

Sökande

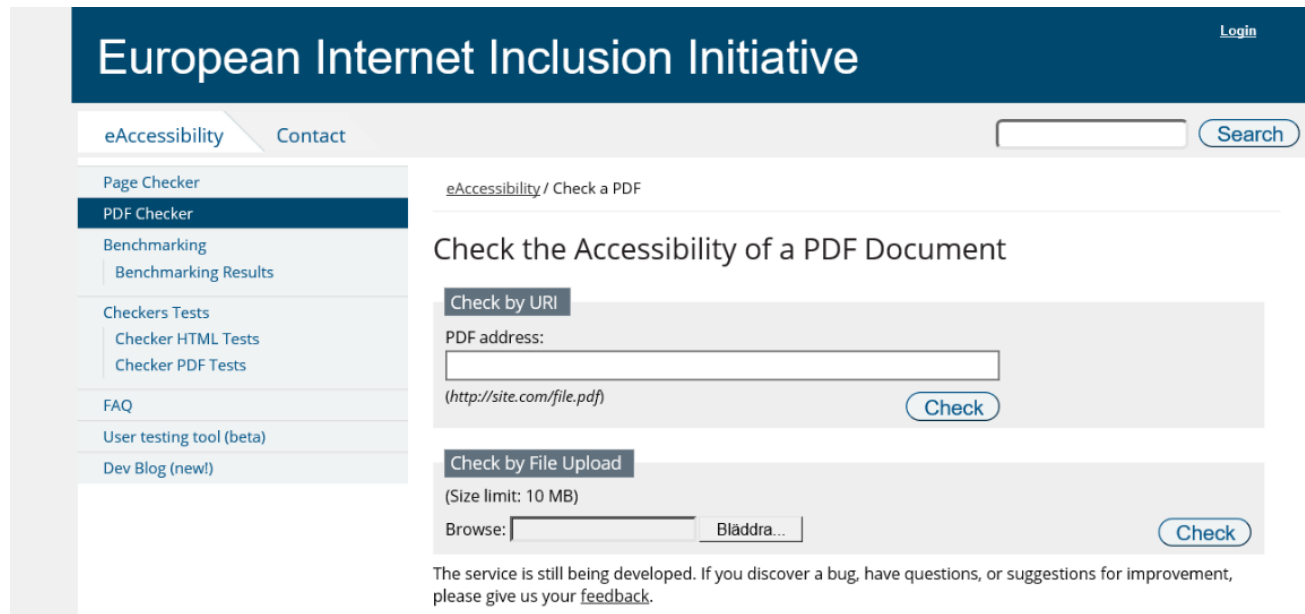
Namn	Personnummer (10 siffror)
Gatuadress	
Postnummer	Postort

Hur vet man om existerande
PDF-dokument behöver
göras om?

Kontrollera dokumentet automatiskt

Verktyg för att kontrollera exempel:

- Adobe Acrobat Pro - Fullständig kontroll
- PDF checker <http://checkers.eiii.eu/en/pdfcheck/>

The screenshot displays the website for the European Internet Inclusion Initiative (eIII). The main header is dark blue with the text "European Internet Inclusion Initiative" and a "Login" link. Below the header, there is a navigation bar with "eAccessibility" and "Contact" links, and a search box. The left sidebar contains a menu with the following items: "Page Checker", "PDF Checker" (highlighted), "Benchmarking", "Benchmarking Results", "Checkers Tests", "Checker HTML Tests", "Checker PDF Tests", "FAQ", "User testing tool (beta)", and "Dev Blog (new!)". The main content area is titled "eAccessibility / Check a PDF" and "Check the Accessibility of a PDF Document". It features two sections: "Check by URI" with a "PDF address:" label, a text input field containing "http://site.com/file.pdf", and a "Check" button; and "Check by File Upload" with a "(Size limit: 10 MB)" label, a "Browse:" label, a file selection input field, a "Bläddra..." button, and a "Check" button. At the bottom of the main content area, there is a disclaimer: "The service is still being developed. If you discover a bug, have questions, or suggestions for improvement, please give us your [feedback](#)."

Kontrollera dokumentet manuellt

- Finns det tomma behållare?
- Är läsordningen korrekt?
- Är innehållet uppmärkt med korrekt tagg?
  - Rubriker (h-taggar), tabeller (table, th, td), bilder, listor
- Fungerar länkar?
- Finns det förändringar i språket?
- Finns det alternativtexter till bilder och är beskrivningarna begripliga?

Tips på hur kan ni arbeta med dokument i er organisation

Tips

- Analysera nuläge och gör en handlingsplan
- Öka beställarkompetens
- Få med krav i upphandling
- Kontrollera att krav följs
- Skapa förutsättningar att göra rätt (mallar, arbetsprocesser, utbildning, checklistor)

Kontakt:

erika.forssell@etu.se

070 880 70 09

www.etu.se